

Hillerød Kommune

Tilsynsrapport 2019

Sprogcenter Nordsjælland

Tilsynsemne 2019: Kursisternes læringsprogression samt kursisternes oplevede udbytte af danskundervisningen.

Indhold

Sammenfatning af rapporten 2019.....	3
Tilsynets aktiviteter.....	4
Tilsynsemne på Sprogcenter Nordsjælland 2019	5
Faste tilsynsområder 2019	12
Undervisningstilbud.....	12
Kompetenceudvikling af lærere.....	13
Administrativt og økonomisk tilsyn.....	14
Fysiske rammer og beliggenhed.....	14
Eksternt samarbejde	14
Lovændringer	15
Opfølgning på tilsynets anbefalinger i forbindelse med tilsynsrapport 2018	16
Kommende tiltag i 2020.....	16
Konklusion	17

Sammenfatning af rapporten 2019

Indenfor de faste tilsynsområder jf. lovgivningen konkluderer tilsynet:

- Sprogcenter Nordsjælland lever op til lovens krav om relevante og kvalificerede undervisningstilbud.
- Sprogcenter Nordsjælland ajourfører lærerkompetencerne på sprogcentret og understøtter et udviklende læringsmiljø.
- Sprogcenter Nordsjælland arbejder med at effektivisere arbejdsgange mellem sprogcentret og samarbejdskommunerne.
- Undervisningen foregår i egnede lokaler på de tre undervisningslokaliteter i Hillerød, Frederikssund og Frederiksværk.
- Sprogcenter Nordsjælland søger at indgå aktivt i et samspil med private og offentlige virksomheder.

Indenfor det temabaserede tilsyn konkluderer tilsynet:

- Sprogcenter Nordsjælland arbejder helhedsfokuseret med alle relevante aktører, dvs. kursister, lærere, henvisende myndigheder og andre samarbejdspartnere, der er med til at understøtte kursisternes progression.
- Relationsarbejdet mellem lærer og kursister har stor betydning for kursisternes sproglige progression.
- Det er begrænset, hvor meget de adspurgte kursister benytter dansk på deres arbejds- og praktikplads. Dette skyldes bl.a., at kursisternes kommunikation med deres kolleger er begrænset.
- Det er udfordrende for flere af de adspurgte kursister at benytte og træne deres danskkundskaber i deres fritid.
- Danskuddannelsen spiller i høj grad sammen med kursisternes forhåbninger om deres fremtid.

Tilsynet anbefaler:

- At Sprogcenter Nordsjælland udarbejder handlemuligheder ud for hver enkelt barriere, der kan være til langsom progression.
- At Sprogcenter Nordsjælland øger sit arbejde med undervisningsdifferentiering og afsøger muligheden for større hold med flere niveauer uden, at kursisternes progression bliver væsentligt forringet.

Tilsynets aktiviteter

Hillerød Kommune er driftskommune for Sprogcenter Nordsjælland på vegne af 9 nordsjællandske kommuner: Allerød, Egedal, Fredensborg, Frederikssund, Gribskov, Halsnæs, Hillerød, Hørsholm og Rudersdal. Fra den 31. december 2019 er Hørsholm Kommune og Rudersdal Kommune udtrådt af samarbejdsaftalen om danskuddannelser for voksne udlændinge.

Som driftskommune har Hillerød Kommune tilsynsansvaret med sprogcentrets virksomhed. Formålet med tilsynet er at sikre, at undervisningen gennemføres efter reglerne i Lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. § 11, stk. 2. Tilsynet omfatter et administrativt, økonomisk og pædagogisk tilsyn. Tilsynsansvarlig er Arbejdsmarkedschef Stine Hollendsted, Jobcenter Hillerød. Den daglige varetagelse af tilsynet udføres af Sprogcentersekretariatet i Jobcenter Hillerød.

Hvert andet år indsendes en rapport til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, der omhandler udviklingen på området og de udførte tilsyn. Den næste rapport indsendes den 1. december 2020.

Det kommunale tilsyn med Sprogcenter Nordsjælland er over året struktureret med faste aktiviteter:

- Kvartalsmøder med sprogcentersekretariatet, arbejdsmarkedschef i Jobcenteret og centerleder af Sprogcenter Nordsjælland.
- Statusmøder mellem arbejdsmarkedschef i Jobcenteret og centerleder af Sprogcenter Nordsjælland.
- Deltagelse i sprogcentrets centerrådsmøder med teamledere og sagsbehandlere fra samarbejdskommunerne.
- Deltagelse i Strategisk Forum for Sprogcenter Nordsjælland med arbejdsmarkedschefer fra samarbejdskommunerne.
- Udarbejdelse af kvartalsvis ledelsesinformation til Strategisk Forum og Centerråd.
- Budgetopfølgning.
- Temabaseret tilsynsbesøg¹ og årlig tilsynsrapport.
- Årsregnskabsår og slutkonklusion.

Derudover pågår der mellem Jobcenter Hillerød og Sprogcenter Nordsjælland en løbende og tæt dialog vedr. den daglige drift på sprogcentret.

Nærværende tilsynsrapport udarbejdes på baggrund af årets tilsynsemne samt øvrige tilsynsaktiviteter til det politiske niveau i samarbejdskommunerne, Strategisk Forum og Centerråd.

¹ Følgende temaer har været drøftet de sidste tre år mellem sprogcentrets ledelse og driftskommunen: Danskuddannelser i de virksomhedsrettede tilbud og beskæftigelsesfokus i danskundervisningen (2016), Gennemgang af den økonomiske og strategiske styring af Sprogcenter Nordsjælland og de foreløbige resultater heraf (2017), Fravær og fastholdelse (2018).

Tilsynsemne på Sprogcenter Nordsjælland 2019

Kursisternes læringsprogression samt kursisternes oplevede udbytte af danskundervisningen

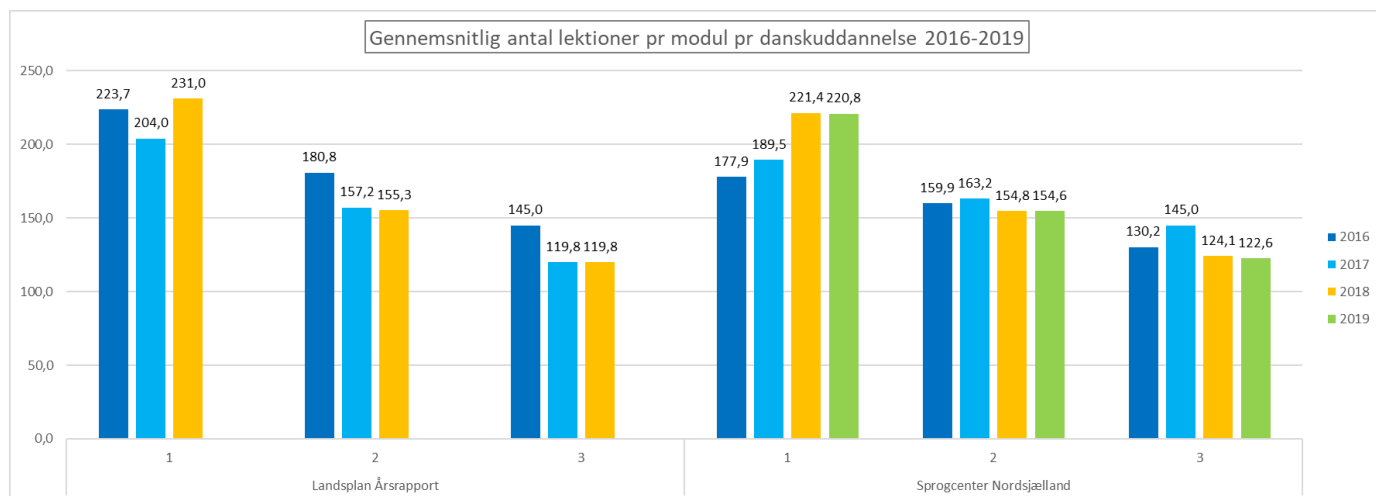
Formålet med tilsynsemnet for 2019 er at undersøge effektiviteten i danskundervisningen med fokus på kursisternes læringsprogression i undervisningsforløbene samt kursisternes oplevede udbytte af danskundervisningen.

Baggrund

Sprogcenter Nordsjælland har de seneste tre år arbejdet på at bevare en god progression i forløbene samtidig med, at sprogcenteret har fokuseret på en løbende nedsættelse af taksterne. Når man taler om progression på sprogcenterområdet omhandler det typisk kursisternes gennemsnitlige antal lektioner pr. modul.

I 2017 bestilte Sprogcenter Nordsjælland en ekstern gennemgang af sprogcentrets økonomistyring, og i resultaterne af gennemgangen fremgik det, at sprogcenteret havde en højere progression og gennemførelsesgrad end landsgennemsnittet. Det fremgik at sprogcentret var mere effektivt end landsgennemsnittet målt på, hvor mange lektioner den enkelte kursist skulle tilbydes for at gennemføre et modul samt målt på, hvor stor en andel af kursistgruppen, der gennemførte et modul. Sprogcenteret anvendte således mellem 9 og 12 procent færre tilbudte lektioner per kursist, som bestod et modul sammenlignet med landsgennemsnittet. Ligeledes lå sprogcenterets andel af kursister, der bestod et modul indenfor 8 måneder cirka 11 procent over landsgennemsnittet.

I nedenstående graf fremgår det, at Sprogcenter Nordsjælland generelt har haft et lavere gennemsnitligt antal lektioner pr. modul pr. danskuddannelse 1 og 2 for årene 2016-2018 sammenlignet med landsgennemsnittet:

(Kilde: Integrationsbarometer).

Gennemførelshastighed og lignende data viser kursisternes udbytte, men de viser ikke, hvordan den enkelte kursist oplever, at danskuddannelsen gør dem i stand til at begå sig på arbejdspladsen og i samfundet generelt. Netop det at være i stand til at begå sig på dansk er en af de væsentligste forudsætninger for at blive integreret på arbejdsmarkedet og i samfundet. Dette blev understøttet af den første evaluering af to- og trepartsaftalerne i 2017, hvor kommunalcheferne angav udfordringen angående manglende sprogkundskaber som den største i forhold til at få nyankomne i arbejde (jf. "Kursisternes oplevede udbytte af danskuddannelsen til voksne udlændinge", 2019).

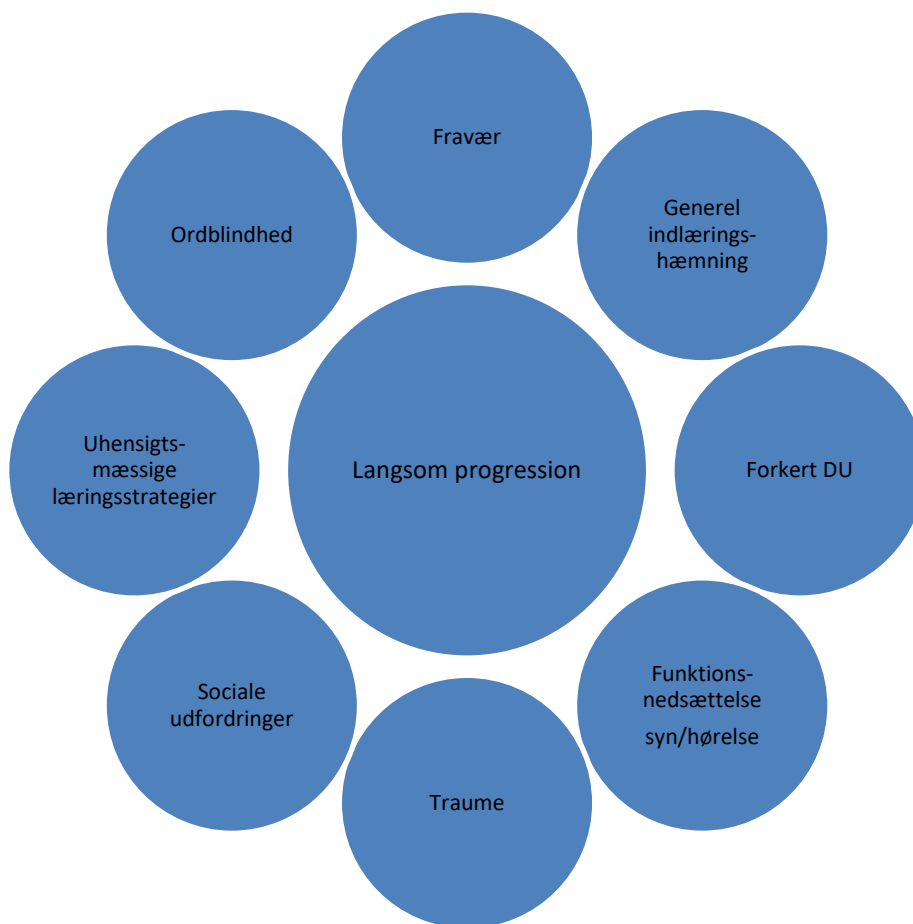
For at kunne få mere viden om kursisternes læringsprogression og deres oplevede udbytte af danskuddannelsen, er der foretaget kursistinterview på Sprogcenter Nordsjælland i hhv. juni og december 2019². Efterfølgende har Hillerød Kommune afholdt et temabaseret tilsynsbesøg med deltagelse af ledelsen samt en lærerrepræsentant fra Sprogcenter Nordsjælland for herigennem at få et strategisk, pædagogisk og didaktisk syn på kursisternes læringsprogression.

Forhold der har betydning for, hvor hurtigt kursisterne lærer dansk

Sprogcenter Nordsjælland oplever en række forhold, der har indvirken på kursisternes progression.

De fleste årsager til en langsom progression kan søges i nedenstående model:

² Der er hentet inspiration fra rapporten "Kursisternes oplevede udbytte af danskuddannelsen til voksne udlændinge" (2019), hvor Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) har undersøgt kursisternes oplevede udbytte i forhold til henholdsvis kursisternes beskæftigelsessituation og deres hverdagsliv og medborgerskab i samfundet.

Der forfindes ikke direkte evidens for, hvorvidt holdstørrelser har en indvirken på kursisternes progression, men sprogcentrets erfaring viser, at der for flygtninge og familiesammenførte, der modtager ydelse (I1-kursister) er en grænse for elevernes læringskurve, hvis holdet bliver for stort. Derudover kan det også være en udfordring, hvis lærerne skal håndtere flere niveauer og forskellige modultest på ét hold. En af sprogcenterets afdelinger, Frederiksværk afdelingen, er dog vandt til undervisningsdifferentieringen, da der her er et aftenhold på danskuddannelse 1 (DU1), der rummer modul 2-6.

Hvad gør Sprogcenter Nordsjælland for at bevare en god progression

Sprogcenter Nordsjælland oplever, at relationsarbejdet mellem lærer og kursister har stor betydning for kursisternes progression. Det giver de enkelte kursister en værdi at gå på det samme hold med de samme medkursister og faste lærere, men langt de fleste kursister oplever en del skift, hvilket desværre går ud over kontinuiteten og deres læringsprogression. Fra interviewene med kursisterne, der omhandlede kursisternes oplevede udbytte af danskundervisningen, fremgik det tydeligt, at kursisterne var meget tilfredse med undervisningen på Sprogcenter Nordsjælland: *"Jeg vil gerne sige, at undervisningen er fantastisk. Men det skyldes de folk, der underviser. De er meget opmærksomme på os. De gør alt, hvad de kan, for at lære os*

det." (Kursist på SN). Kursisterne pointerede, at faste lærere har stor betydning: "Jeg er ikke så tilfreds, for tidligere havde vi en fast lærer, men nu har vi fået vikar, og det fungerer ikke så godt [...] Tidligere oplevede vi, at vores gamle lærer fulgte op på de opgaver, som vi havde fået for. Sådan er det ikke mere." (Kursist på SN).

Sprogcenteret har prioriteret at afsætte tid til en god overdragelse af kursister ved lærerskift for at sikre så lidt læringstab som muligt.

Sprogcenter Nordsjælland bruger derudover gennemførselsvejledninger til at understøtte kursisternes progression. Gennemførselsvejledning består af kursistsamtaler, sparring med lærere, kontakt med henvisende myndigheder og andre samarbejdspartnere - det vil sige alle de aktiviteter, der har til formål at understøtte kursistens progression, så kursisten kan gennemføre en danskuddannelse.

Vejledningssamtaler sættes i værk:

- Hvis en lærer skønner, der er problemer med tilegnelse
- Hvis en kursist henvender sig for at få hjælp
- Hvis en vejleder bliver opmærksom på et problem.

Når vejlederen møder kursister med langsom progression, er opgaven at indkredse grunden til, at sprogtilegnelsen er blokeret. Derfor tilrettelægges gennemførelsessamtalen, så vejlederen får afdækket, hvilke årsager der kan være til langsom progression. Sprogcenter Nordsjælland har ikke udviklet løsninger ved alle tilegnelsesbarrierer jf. ovenstående model, men det vil være en løbende indsats at beskrive handlemuligheder ud for hver enkelt problemstilling.

Sammenhæng mellem undervisningen og kursisternes beskæftigelse og hverdagsliv

En række af de faktorer, som spiller en rolle i forbindelse med kursisternes oplevede udbytte af danskundervisningen på Sprogcenter Nordsjælland kan sidestilles med nogle af de centrale pointer, der fremkom af rapporten fra SIRI: "Kursisternes oplevede udbytte af danskuddannelsen til voksne udlændinge" (2019). I det følgende vil tre centrale pointer fra interviewene blive fremhævet³:

1. Beskæftigelse som led i undervisningen

Undervisningen i temaet beskæftigelse begynder med de basale og konkrete emner i forhold til sprogligt niveau og kursisternes situation på arbejdsmarkedet. Lærerne arbejder videre med de mere overordnede, abstrakte og samfundsmæssige emner, og de afpasser emnerne til de tre danskuddannelser og til kursistgruppens behov. Et eksempel fordelt pr. modul kunne være:

³ Der er i alt afholdt 11 interviews med kursister fra danskuddannelse 2, modul 2. I juni 2019 blev 7 kursister interviewet, mens kun 4 ud af 7 kursister kunne interviewes i december, da de resterende enten var sygemeldt eller på ferie.

Modul 1	Basalt ordforråd i forhold til kursisten praktik/arbejde: arbejdsdagen, arbejdsopgaver, fagsprog på arbejdet.
Modul 2	Introduktion til det danske arbejdsmarked (jobbetegnelser), kursisternes baggrund i forhold til arbejde fra hjemland og her i Danmark, kollegasnak, fremtidsplaner.
Modul 3	Jobmuligheder i lokalsamfundet, faglige og personlige kvalifikationer, opstart på cv-skrivning.
Modul 4	Konkret viden om løn- og arbejdsforhold, erhvervsområder, pausesnak, skrevne/uskrevne regler, læse jobannoncer, udarbejde cv.
Modul 5	Fagforeninger, A-kasse, arbejdsmiljø, sikkerhed på arbejdspladsen, skrive ansøgning, ligestilling, personalepolitik.
Modul 6	Frivilligt arbejde, jobsamtale/jobansøgning, hvordan finder man job i Danmark, realistiske fremtidsmuligheder.

De adspurgte kursister syntes alle, at det er svært at tale dansk på arbejdet, og de har en oplevelse af, at de ikke taler meget dansk udenfor sprogcentret. En af kursisterne formulerer det således: *"Jeg synes, at det har været rigtig svært, fordi jeg kan mærke forskel på, når man snakker i skolen og ude i det virkelige liv. De snakker meget hurtigt, og de udtaler ikke tingene helt tydeligt og skærer ordene over."* (Kursist på SN).

En central pointe i forbindelse med kursisternes beskæftigelse er, at en del af kursisterne primært arbejder alene og ud fra på forhånd definerede arbejdsopgaver, hvorfor deres kommunikation med deres chef, kolleger og relevante personer er begrænset.

I interivewet blev kursisterne adspurgt, hvorvidt de taler med kollegaer i pauserne, og flere svarede, at det var meget begrænset: *"Det har slet ikke været muligt, for de, jeg arbejdede med, kunne ikke dansk. Den ene havde arabisk baggrund og den anden polsk. Vi arbejdede også hele tiden, så der var ikke tid."* (Kursist på SN).

For de kursister, der taler dansk i forbindelse med deres job eller praktik, er de overordnet set i stand til at forstå og indgå i arbejdsrelateret kommunikation, hvilket øger deres udbytte af danskuddannelsen. En af kursisterne fortæller, at han lærer ord på dansk, som han kan bruge på sit arbejde: *"Der er danske ord indimellem, som jeg kan bruge, fx bestik."* (Kursist på SN).

Kursisterne oplever, at lærerne sikrer en sammenhæng mellem undervisningen og kursisternes arbejde eller praktik: *"Jeg synes, at den måde, det foregår på her, er udmærket. Når vi kommer tilbage fra praktik, spørger læreren om alt muligt, fx om hvordan det var at være i praktik, og om vi har talt dansk."* (Kursist på SN).

Men det kan også være en udfordring for kursisterne, når danskuddannelsen og praktik skal gå op i en højere enhed: *”Når jeg er tre dage i praktik og to dage i skole, og de andre kursister fx er her tre dage om ugen, så påvirker det mig, fordi jeg får mindre undervisning på grund af min praktik. Man burde have tre dage i skole og to dage i praktik. Det er et ønske, som jeg har. Der skal være mere undervisning end praktik. Hvis vi antager, at den ene dag, hvor jeg ikke kommer i skole, og så kommer næste dag, så bliver det svært for mig at følge med.”* (Kursist på SN).

2. Hverdagsliv og medborgerskab som led i undervisningen

Undervisning i temaerne hverdagsliv og medborgerskab begynder med basale emner tilpasset det sproglige niveau på begyndermodulerne. Lærerne arbejder videre til de mere overordnede, abstrakte og samfundsmæssige emner. Et eksempel fordelt pr. modul kunne være:

Modul 1	Præsentation, familie, døgnets rytme, daglige rutiner, fritid, transport, klokken, tal.
Modul 2	Bolig, indkøb, priser, måltider, skole.
Modul 3	Fritidsaktiviteter, lokalsamfund, transportsystem.
Modul 4	Uddannelsessystemet, sundhed, boligmarked.
Modul 5	Danmark før og nu, livsstil, børns rettigheder.
Modul 6	Samfundets grundlæggende værdier, ligestilling, trosfrihed.

Fælles for mange af kursisterne er deres oplevelse af, at de ikke i så høj grad taler dansk i deres fritid. En af årsagerne kommer en af kursisterne med et bud på: *”Vi lærer her på skolen både at skrive og læse dansk. Men hvis man ikke omgås nogle uden for skolen, der kan dansk eller er dansk, så lærer man ikke sproget hurtigt nok. Hvis man ikke omgås folk, der kan dansk eller er dansk, så bliver man ikke bedre til dansk. Den måde, vi snakker her på skolen, kan man ikke bruge ude på gaden. Det vil folk ikke kunne forstå.”* (Kursist på SN).

Adspurgt hvordan kursisterne kan lære dansk hurtigere, svarer flere af kursisterne, at kontakten til danskere ville øge deres danskkundskaber: *”Jeg tror, at hvis man er sammen med danskere og taler med dem, det ville kunne hjælpe mig.”* (Kursist på SN).

For at skabe mest mulig sammenhæng til kursisternes hverdagsliv bruger lærerne fx kursisternes egne foto, kursistoplæg, besøg ud af huset, gæstelærere og oplægsholdere samt forskellige undervisningsprogrammer på nettet.

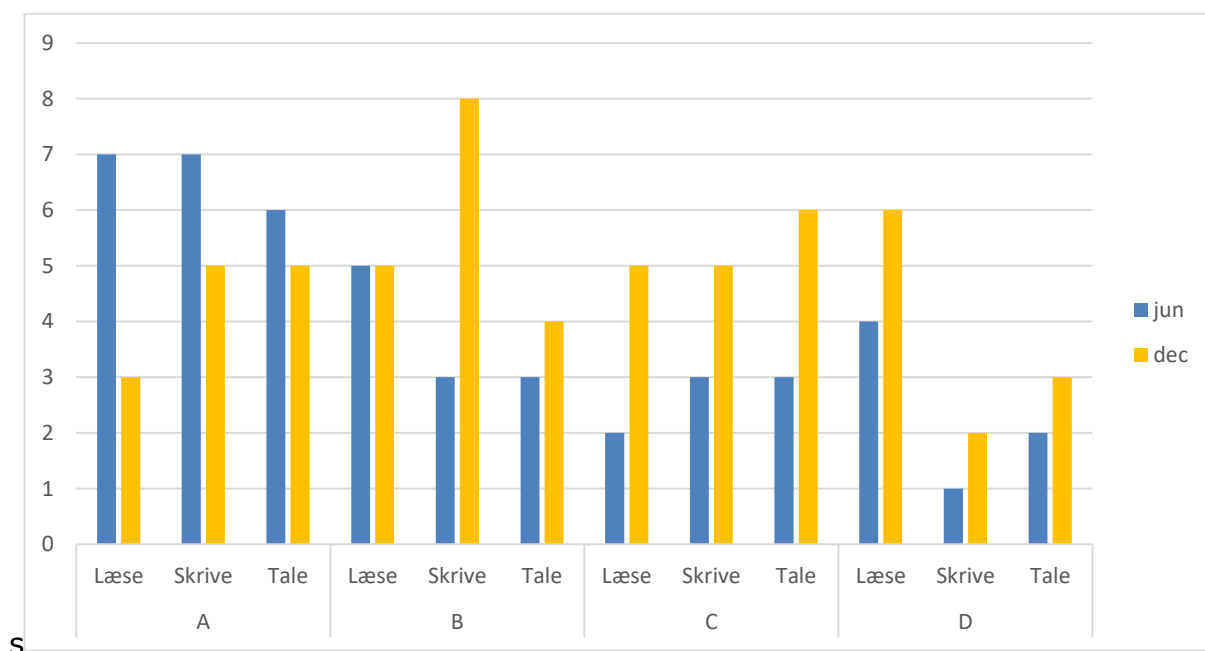
Lærerne på Sprogcenter Nordsjælland introducerer også kursisterne til sociale og frivillige fritidsaktiviteter, men sprogcenteret har ikke ressourcer til at følge op og hjælpe kursisterne videre. Til gengæld er kursisterne opmærksomme på frivillige initiativer: *"Her i skolen får man undervisning, men så er der derudover Røde Kors og andre frivillige. Så får man mulighed for at udtrykke det, man har lært her. Det er ikke altid, at vi har tid og plads til det i vores hverdag. Vi vil gerne lære det. Man ved, at man ikke kan få arbejde med mindre, man får lært dansk."* (Kursist på SN).

3. Danskuddannelsen og kursisternes forhåbninger om fremtiden

I rapporten fra SIRI fremgår det, at danskuddannelsen i høj grad spiller sammen med kursisternes forhåbninger om deres fremtid, hvilket kan siges at understøtte deres motivation for at lære sproget. Flere af kursisterne på sprogcenteret giver udtryk for, at de ønsker job eller uddannelse, men først og fremmest vil være bedre til dansk. Kursisterne blev spurgt om, hvad de gerne vil lave om fem år, og det var her væsentligt for samtlige kursister at kunne dansk: *"Jeg vil gerne kunne tale og skrive dansk. Jeg vil gerne ud og arbejde som pædagog i børnehave eller arbejde i supermarkedet. Jeg har mange drømme. Men nu vil jeg først lære dansk."* (Kursist på SN).

Kursisterne blev i interviewene i hhv. juni og december bedt om at vurdere på en skala fra 1-10, hvor nemt eller svært de oplever, at det er at tale, læse og skrive dansk.

Der er en overvægt af interviewpersonerne, der har en væsentlig selvoplevede progression ift. at læse, skrive og tale dansk fra perioden juni til december 2019:

Ledelsens strategisk overvejelser ift. kursisternes progression

Sprogcenter Nordsjælland vil udarbejde handleplaner for nedenstående grupper, der skal sikre et særligt fokus på progression:

- Kursister, der er ved at færdiggøre danskuddannelsen
- Kursister, der sidder længe på de enkelte moduler
- Kursister med højt fravær.

Sprogcenterets ledelse vil prioritere og afsætte timer til pædagogisk udvikling, der skal omhandle et fælles sprog og et fælles afsæt på tværs af lærerne. Herunder et fokus på undervisningsdifferentiering med en fælles definition og et fælles mål.

Faste tilsynsområder 2019

I det følgende fremhæves den væsentligste udvikling, der er sket indenfor de faste tilsynsområder jf. lovgivningen i 2019:

1. *Undervisningstilbud*
2. *Kompetenceudvikling af lærere*
3. *Administrativt og økonomisk tilsyn*
4. *Fysiske rammer og beliggenhed*
5. *Eksternt samarbejde*

Undervisningstilbud

Sprogcenter Nordsjælland tilrettelægger såvel den ordinære danskundervisning som øvrige tilbud så fleksibelt som muligt med hensyn til tid, sted og indhold for at fremme kursisternes beskæftigelse, aktivering og uddannelse, jf. danskuddannelseslovens § 3, stk. 7.

Sprogcenter Nordsjælland tilrettelægger undervisningen, så det er muligt for kursisterne at følge undervisningen uden for normal arbejdstid på sprogcentrets aftenhold. Sprogcentret er fleksibelt i forhold til at omplacere kursister, så der tages højde for kursisternes praktikforløb.

De forskellige målgruppers undervisningsbehov tilgodeses, og den enkelte kursist modtager et undervisningstilbud, der er tilpasset den enkeltes forudsætninger og behov.

Ordinære danskuddannelser

Sprogcenter Nordsjællands kerneopgave er at tilbyde undervisning i dansk som andetsprog i et læringsmiljø, der med udgangspunkt i kursistens sproglige

forudsætninger, mål og behov, gør kursisten kompetent til at begå sig på det danske arbejdsmarked, i uddannelse og i det danske samfund.

Hovedaktiviteterne på Sprogcenter Nordsjælland er undervisning i dansk som andetsprog på Danskuddannelse 1, Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3. Danskuddannelsen tilrettelægges, så det er muligt at gennemføre uddannelsen inden for en tidsramme på 3 år. Danskuddannelse for flygtninge og familiesammenførte (I-kursister) udgør jf. lovgivningen gennemsnitligt maksimalt 15 timer pr. uge.

Der har på Sprogcenter Nordsjælland været gennemført undervisning på alle ordinære danskuddannelser og alle moduler i 2019. Sprogcenter Nordsjælland udbyder dag- og aftenhold, hvoraf langt størstedelen af kursisterne har fulgt undervisningen på daghold. Der har i 2019 været tilmeldt i alt 1.494 kursister til den ordinære undervisning.

Øvrige undervisningstilbud

Foruden den ordinære danskundervisning udbyder Sprogcenter Nordsjælland Forberedende Voksen Undervisning (FVU) og Ordblindeundervisning (OBU). FVU bliver tilbudt som dag- og aftenundervisning på samtlige af sprogcentrets afdelinger.

I 2019 arbejdede sprogcentret desuden målrettet på et opsøgende arbejde rettet mod virksomhederne i Nordsjælland. Denne indsats resulterede i flere brancherettede FVU hold inden for brancherne chauffør og rengøring.

Kompetenceudvikling af lærere

Sprogcenter Nordsjælland har kun ansat lærere, der opfylder danskuddannelseslovens og bekendtgørelsens regler om lærerkvalifikationer. Dette gælder både fastansatte og vikarer.

Pr. 1. januar 2020 er der 36 fastansatte lærere på Sprogcenter Nordsjælland. Heraf har 35 de formelle undervisningskompetencer på plads. 1 lærer er i gang med uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog for voksne.

Sprogcentret nåede i 2019 op på i alt 24 undervisere, der har efteruddannelse inden for FVU, hvoraf 5 er matematiklærere og 6 er ordblindelærere.

Det pædagogiske udviklingsråd (PU), der består af repræsentanter fra sprogcentrets udviklingsteams samt fra sprogcentrets ledelse, har i 2019 arbejdet med undervisningsdifferentering.

Administrativt og økonomisk tilsyn

Administrativt tilsyn

Hillerød Kommune følger løbende med i, at de administrative procedurer forløber så hensigtsmæssigt som muligt for både kursister og samarbejdskommuner, samt at der sker en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse af offentlige midler jf. samarbejdsaftalen. Det administrative tilsyn føres ved løbende dialog og tilsynsbesøg samt ordinær deltagelse i møder med Strategisk Forum, Centerråd samt kvartalsmøder mellem Hillerød Kommune og Sprogcenter Nordsjælland.

For at sikre rationelle og effektive sagsgange er der en tæt dialog i Centerrådet om håndtering og administration af diverse sagsgange, fx omkring vendemøder, udmeldelse af kursister, DU-skift mv.

Sprogcenter Nordsjælland opfylder kravene til indberetning af statistiske oplysninger til ministeriet samt øvrige lovpligtige krav til data til samarbejdskommunerne, fx fraværsregistreringer.

Økonomisk tilsyn

Regnskabet for regnskabsår 2019 er afsluttet. 2019 viser et nettooverskud på 1.591.323 kr., som skal blive stående på sprogcentrets mellemregningskonto for at genopbygge den hensatte kapital. Årsregnskabet præsenteres for de relevante politiske udvalg i maj 2020.

Sammenhængen mellem pris og kvalitet er et dagsordenspunkt, der bliver drøftet løbende i Strategisk Forum. Hillerød Kommune følger tilpasningen af taksterne tæt. Tilpasningen skal også fremadrettet fortsætte, således at Sprogcenter Nordsjælland opnår konkurrencedygtige priser. I de kommende år arbejder sprogcentret henimod en nedskrivning på 20 procent af 2020 taksterne.

Fysiske rammer og beliggenhed

Sprogcenter Nordsjællands lokaler er moderne, lyse undervisningslokaler med bl.a. interaktive tavler og tilgængelige IT-redskaber på alle danskuddannelser og moduler. Der er mulighed for at benytte studieværksteder og computerarbejdspladser. Der er adgang til enten kantine eller tekøkken samt opholdsrum på alle sprogcentrets afdelinger.

Eksternt samarbejde

Strategisk Forum

I Strategisk Forum deltager repræsentanter med beslutningskompetence og mandat til at træffe strategiske beslutninger fra de ni samarbejdskommuner. Der har i 2019 været afholdt tre møder.

Centerråd

Til at rådgive sprogcentrets ledelse er der nedsat et centerråd bestående af repræsentanter fra sprogcentres faste samarbejdskommuner. Centerrådet har afholdt tre centerrådsmøder i løbet af 2019.

Direktørmøde

I slutningen af 2019 blev der afholdt et møde for direktører og arbejdsmarkedschefer fra sprogcentrets samarbejdskommuner, hvor det fremtidige samarbejde om danskuddannelser for voksne udlændinge m.fl. skulle drøftes. På mødet blev der udtrykt tilfredshed med Sprogcenter Nordsjælland og følgende blev fremhævet:

- Det har stor betydning, at den administrative understøttelse fra Sprogcenter Nordsjælland fungerer så godt, som den gør.
- Sprogcenter Nordsjælland skal fastholde fokus på kursisternes progression og fravær.
- Sprogcenter Nordsjælland skal fastholde fleksibilitet i sprogcenterets tilbud.
- Det er af stor vigtighed, at Sprogcenter Nordsjælland fortsat har fokus på takstnedsættelse.

Samarbejdskommunerne besluttede, at det skal undersøges, i hvilken grad Sprogcenter Nordsjælland kan arbejde i retning af et scenarie, hvor 2020 taksterne nedskrives med 20 procent.

Lovændringer

Deltagerbetaling

Ved lovændring pr. 1. juli 2018 indførtes deltagerbetaling på 2.000 kr. pr. modul for S-kursister. Ved S-kursister forstås udenlandske arbejdstagere, studerende m.v. Man forventede fra regeringens side en nedgang i aktiviteten for målgruppen på 35 procent, men realiteten er, at efter indførelsen af deltagerbetaling har sprogcentret oplevet et fald på omkring 50 procent.

Opfølgning på tilsynets anbefalinger i forbindelse med tilsynsrapport 2018

I forbindelse med tilsynsrapport 2018 afgav tilsynet følgende anbefalinger:

- At Sprogcenter Nordsjælland og samarbejdskommunerne har et kontinuerligt tæt samarbejde og gerne en øget kommunikation omkring fravær, da et fælles fokus på fravær er et effektivt redskab i fraværshåndteringen.

Alle kommuner/sagsbehandlere har adgang til sprogcenterets fraværsregistreringsportal, UMS, og kan følge kursisternes fravær fra dag til dag. Sprogcenterets administration monitorerer fraværsprocenter, og vejlederne holder fraværssamtaler i videst muligt omfang.

- At Sprogcenter Nordsjælland har øget fokus på den faktiske holdstørrelse og på at hæve de faktiske holdstørrelser, da få kursister på de enkelte hold ikke alene har økonomiske konsekvenser, men også konsekvenser for læringsmiljøet og dynamikken på de enkelte hold.

Til sprogcenterets faste økonomimøder hver måned optælles fremmødte kursister på alle hold, så ledelsen har en tæt monitorering af faktisk holdstørrelse, så oprettelse og nedlæggelse af hold sker på grundlag af faktiske tal og i tæt dialog med underviserne.

Kommende tiltag i 2020

Fredensborg Kommunes udtræden af samarbejdsaftalen

Fredensborg Kommune har opsagt samarbejdsaftalen i december 2019 med udtrædelse af samarbejdet den 31. december 2020.

Samarbejdskommunerne kan jf. samarbejdsaftalen udtræde af aftalen med et års opsigelsesvarsel til udgangen af et kalenderår.

Betydning af nedskrivning af nuværende takster

Sprogcenter Nordsjælland arbejder fremadrettet med at undersøge og beskrive konsekvenserne af nedskrivningen af taksterne i forhold til kvalitet, fleksibilitet, administration, fravær, progression og holdstørrelse.

Herudover udarbejdes der en oversigt over sprogcenterets basisydelser og tilkøbsydelser.

Sprogcenteret vil beskrive ressourcerne på sprogcenteret, som kommunerne kan bruge til andre formål, således at sprogcenteret kan tilpasses op- og nedgange.

Konklusion

Indenfor de faste tilsynsområder jf. lovgivningen konkluderer tilsynet:

- Sprogcenter Nordsjælland lever op til lovens krav om relevante og kvalificerede undervisningstilbud.
- Sprogcenter Nordsjælland ajourfører lærerkompetencerne på sprogcentret og understøtter et udviklende læringsmiljø.
- Sprogcenter Nordsjælland arbejder med at effektivisere arbejdsgange mellem sprogcentret og samarbejdskommunerne.
- Undervisningen foregår i egnede lokaler på de tre undervisningslokaliteter i Hillerød, Frederikssund og Frederiksværk.
- Sprogcenter Nordsjælland søger at indgå aktivt i et samspil med private og offentlige virksomheder.

Indenfor det temabaserede tilsyn konkluderer tilsynet:

- Sprogcenter Nordsjælland arbejder helhedsfokuseret med alle relevante aktører, dvs. kursister, lærere, henvisende myndigheder og andre samarbejdspartnere, der er med til at understøtte kursisternes progression.
- Relationsarbejdet mellem lærer og kursister har stor betydning for kursisternes sproglige progression.
- Det er begrænset, hvor meget de adspurgte kursister benytter dansk på deres arbejds- og praktikplads. Dette skyldes bl.a., at kursisternes kommunikation med deres kolleger er begrænset.
- Det er udfordrende for flere af de adspurgte kursister at benytte og træne deres danskundskaber i deres fritid.
- Danskuddannelsen spiller i høj grad sammen med kursisternes forhåbninger om deres fremtid.

Tilsynet anbefaler:

- At Sprogcenter Nordsjælland udarbejder handlemuligheder ud for hver enkelt barriere, der kan være til langsom progression.
- At Sprogcenter Nordsjælland øger sit arbejde med undervisningsdifferentiering og afsøger muligheden for større hold med flere niveauer uden, at kursisternes progression bliver væsentligt forringet.

Arbejdsmarkedschef

Stine Hollendsted, april 2020.